

Akta gminy Helenów (Sygn 59)
Selected records of commune Helenów
RG-15.390

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive summary

Title: Akta gminy Helenów (Sygn 59)
Selected records of commune Helenów

Dates: 1918-1950

Accession number: 2015.121.1

Creator: Urząd Gminy w Helenowie

Extent: 443 digital images

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: Polish
German

Scope and content of collection

Consists of correspondence of the Department of Municipal Economy, the lists of companies, properties and their owners, records of population in commune Helenów including a register of Romanies in 1949, and a register of properties in Podkowa Leśna.

Administrative Information

Restrictions on access: Restrictions on access refer to selected files of the collection RG-15.390: Files 182, 184. Third parties are required to obtain the written consent of the Director of the Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim to access these files. The Museum staff may access these records without special permission. According to the Cooperative Agreement Amendment from 2013, point 4: "The Museum acknowledges that if the archival materials reproduced under this Agreement contain personal and sensitive information of individuals, which is protected under Polish law, it shall permit Museum staff only to have access to said materials. Third parties who desire access to said materials shall be

required to obtain the written consent of the director of the state archives that holds the original materials. The director of the state archives that reproduces the original materials will be responsible for informing the Museum, in writing, of any specific material that contains personal and sensitive information protected under Polish law.”

Restrictions on reproduction and use: Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: Preferred citation for USHMM archival collections; consult the USHMM website for guidance.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim, Poland, Sygn.59. The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in 2015.

Existence and location of originals: Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Grodzisku Mazowieckim

Processing history: Processed by Aleksandra Borecka, 2015.

System of arrangement

Arranged in four series: 1. Department of Municipal Economy: Correspondence, 1919; 2. Department of Administration: Register of Polish, German and Jewish companies and properties, 1950; 3. Department of Administration: Register of population, 1949; 4. Register of properties in Podkowa Leśna, 1941.

Indexing terms

Urząd Gminy w Helenowie.
World War, 1939-1945--Confiscations and contributions--Poland--Helenów (Gmina)
Jewish property--Poland--Helenów (Gmina)--Registers.
Romanies--Poland--Helenów (Gmina)--History--20th century--Registers.
Jews--Poland--Helenów (Gmina)--History--20th century
Helenów (Poland : Gmina)
Poland--Population--History--20th century--Registers.
Podkowa Leśna (Poland)
Poland--History--Occupation, 1939-1945.
Registers.
Correspondence.

CONTAINER LIST

59, Akta gminy Helenów, 1864 - 1954

17	<p>Wykazy przedsiębiorstw w Milanowku, Brwinowie i Grudowie (personalia i rodzaj wykonywanej działalności).</p> <p>Teczka zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 57 stron, poszyt, stan dobry, 1918 – 1919
171	<p>Wykaz nieruchomości poniemieckich i pozostałych po Żydach w gminie Helenów (np. nieruchomość po Rozy Luksemburg). Personalia byłego właściciela i opis nieruchomości.</p> <p>Teczka zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 stronę, luźne, stan dobry, 1950
182	<p>RESTRICTED ACCESS</p> <p>Ewidencja ludności. Na stronie 24 odreżona lista Cyganów na terenie gminy Helenów (zawiera dane na temat 6 osób – personalia, stan cywilny, zawód, data urodzin, informacje dotyczące rodziny); na stronie 28 wykaz Cyganów ze wsi Komorów (odreżnie, nieortograficznie, zawiera daty urodzenia, kilkanaście nazwisk i stopień pokrewieństwa). Na stronie 27 poufne zarządzenie Ministra Administracji Publicznej W. Wolskiego z 18.10.1949, nakazujące „jednorazową rejestrację cyganów” w dniu 1.12.1949 r.</p> <p>Teczka zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 171 stron, luźne, stan dobry, 1949
184	<p>RESTRICTED ACCESS</p> <p>Wykaz osób posiadających nieruchomości budynkowe na terenie gminy Helenów. Zawiera personalia właścicieli i adres nieruchomości. Przy nazwiskach żydowskich adnotacja „Zarząd Komisaryczny” oraz domalowana ołówkiem gwiazda Dawida na prawym marginesie. Nazwiska żydowskie znajdują się na stronach: 18, 20, 32, 39, 42.</p>

	<p>Teczka zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 120 stron, poszyt, stan dobry, 31.01.1941
200	<p>Wykaz działek zabudowanych i nie zabudowanych na terenie gminy Podkowa Lesna.</p> <p>Sporo nazwisk żydowskich, przy niektórych adnotacja "Zarząd Komisaryczny".</p> <p>Teczka zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 9 stron, luzne, stan dobry, 1941